

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 6686/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Мишко Димитријевић и Иван Богдановић адвокати из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1434/21 од 01.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизија тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1434/21 од 01.06.2021. године, дела првог става изреке којим је одбијена тужиочева жалба.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1434/21 од 01.06.2021. године, дела првог става изреке којим је одбијена тужиочева жалба.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1434/21 од 01.06.2021. године, става другог изреке под тачком 2. и 3. и става трећег изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 114/2019 од 25.02.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да на име накнаде стварне штете и изгубљене добити на засадима малине, купине и шљиве исплати тужиоцу износ од 1.760.976,00 динара са законском затезном каматом од 25.02.2021. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе на исплату стварне штете на засаду малина у износу од 330.960,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2015. године, изгубљене добити на засаду малина у износу од 138.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2016. године, стварне штете на засаду купина у износу од 109.484,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2015. године, изгубљене добити на засаду купина у износу од 29.400,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године, стварне штете

на засаду шљива у износу од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.11.2015. године и изгубљене добити на засаду шљива у износу од 56.250,00 динара са законском затезном каматом од 01.11.2016. године па све до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на плаћање законске затезне камате на износ стварне штете на засаду малина од 772.240,00 динара почев од 01.08.2015. године до 24.02.2021. године, износ изгубљене добити на засаду малина од 323.400,00 динара почев од 01.08.2016. године до 23.02.2021. године, износ стварне штете на засаду купина од 255.486,00 динара почев од 01.09.2015. године до 24.02.2021. године, изгубљене добити на засаду купина од 68.600,00 динара почев од 01.09.2016. године до 24.02.2021. године, износу стварне штете на засаду шљива од 210.000,00 динара почев од 01.11.2015. године до 24.02.2021. године и изгубљене добити на засаду шљива од 131.250,00 динара почев од 15.08.2015. године до 24.02.2021. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 313.315,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде, а ако то не учини дужна је платити затезну камату по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од дана извршности па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1434/21 од 01.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужене и тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Ивањици П 114/2019 од 25.02.2021. године у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да на име накнаде стварне штете на засаду шљива исплати тужиоцу износ од 210.010,00 динара и на име изгубљене добити на засаду шљива исплати износ од 131.250,00 динара са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 25.02.2021. године до исплате, као и у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Ивањици П 114/2019 од 25.02.2021. године у преосталом делу става првог и ставу четвртном изреке тако што је: обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде стварне штете на засаду малина исплати износ од 532.000,00 динара, на име изгубљене добити на засаду малина исплати износ од 226.380,00 динара, на име стварне штете на засаду купина исплати износ од 177.555,00 динара и на име изгубљене добити на засаду купина исплати износ од 48.020,00 динара, све са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 25.02.2021. године до исплате (тачка 1), а одбијен захтев тужиоца у делу у којем је тражио да се тужена обавезе на исплату стварне штете на засаду малина преко досуђеног износа па до траженог износа од 772.240,00 динара, изгубљене добити на засаду малина преко досуђеног износа до траженог износа од 323.400,00 динара, стварне штете на засаду купина преко досуђеног износа до траженог износа од 225.486,00 динара и изгубљене добити на засаду купина преко досуђеног износа до траженог износа од 68.600,00 динара са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 25.02.2021. године до исплате (тачка 2) и обавезана тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 210.047,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде, а ако то не учини дужна је платити затезну камату по стопи предвиђеној Законом о затезној камати почев од дана извршности до исплате (тачка 3). Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, на основу члана 404. став 1. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због примене материјалног права и ради уједначавања судске праксе (посебна ревизија).

Применом наведене одредбе Врховни касациони суд је одлучивао о тужиочевој ревизији у односу на део другостепене пресуде којим је одбијена његова жалба и првостепена пресуда потврђена у одбијајућем делу. По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају не постоји потреба да се одлучује о посебној ревизији тужиоца из разлога на који се ревидент позива.

Побијана другостепене пресуда, у погледу одлуке којом је правноснажно одбијен део тужбеног захтева, не одступа од праксе ревизијског суда у истоветним чињенично-правним споровима да се штета на засадима, настала елементарном непогодом која је 14.05.2015. године погодила територију општина Ивањица и није спречена дејством противградне заштите, умањује за 30% због чињенице да је успешност такве заштите 70% и за допринос оштећеног у настанку штете (члан 192. Закона о облигационим односима) који се процењује у сваком случају у зависности од мера које је оштећени предузео, односно пропустио да предузме у циљу заштите својих засада.

Не постоји потреба одлучивања о посебној ревизији тужиоца ни ради уједначавања судске праксе у погледу одлуке о затезној камати.

Судови на накнаду неновчане материјалне штете, одређену у новцу према ценама у време пресуђења, досуђују затезну камату од дана доношења првостепене пресуде. То је у складу са чланом 189. став 2. Закона о облигационим односима којим је прописано да се висина накнаде штете одређује према ценама у време доношења судске одлуке и начелном ставу заједничке седнице Савезног суда, врховних судова и Врховног војног суда од 29.05.1987. године. У судској пракси изражен је и став да се затезна камата на новчану накнаду материјалне штете може досудити и од дана вештачења, али само ако од тада па до закључења главне расправе није протекао дужи временски период.

Другостепена пресуда донета у овом спору не одступа од изложене судске праксе у погледу одлуке о споредном потраживању затезне камате. Околност да је накнада штете одређена по ценама на дан њеног настанка (налаз вештака од 17.08.2020. године) а не на дан пресуђења, није од значаја јер тужилац није доказао да тако утврђена висина штете је измењена - повећана на дан пресуђења.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Ревизија тужиоца, изјављена против другостепене пресуде у делу којим је одбијена његова жалба, није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП јер вредност предмета спора побијаног одбијајућег дела очигледно не прелази имовински цензус за дозвољеност ревизије прописан том одредбом.

С тога је, на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији којом се другостепена пресуда побија у преиначујућем - одбијајућем делу, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија у том делу није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац у КО ..., Општина Ивањица има засаде малине на површини од 0,35 ха, купине на површини од 10 ари и 250 стабала шљиве на површини од 65 ари. Подручје ове општине је 14.05.2015. године погодила елементарна непогода - падавина града. Наведеног дана није дејствовала противградна заштита јер у противградним станицама није било ракета, нити су ангажовани извршиоци на пословима ове заштите. Очекивани принос са ових засада у 2015. години био је 7000 кг малине, 3500 кг купине и 15000 кг шљиве. Елементарном непогодом нанета је штета на 80% засада малине, у вредности од 1.120.000,00 динара, 70% засада купине у вредности од 367.500,00 динара и 100% засада шљиве у вредности од 300.000,00 динара. Изгубљена добит тужиоца у следећој 2016. години износи 462.000,00 на засаду малине, 98.000,00 динара на засаду купине и 187.500,00 динара на засаду шљиве. Тужилац засаде није осигурао нити их је заштитио постављањем противградне мреже. Општина Ивањица је делимично надокнадила тужиоцу штету на засаду малине у износу од 16.800,00 динара и на засаду купине у износу од 2.520,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање, које се изјављеном ревизијом не оспорава у смислу члана 407. став 2. ЗПП, другостепени суд је правилно применио одредбу члана 192. став 1. ЗПП и утврдио допринос тужиоца у настанку штете на засадима малине и купине од 30%, због његовог пропуста да ове засаде заштити постављањем противградне мреже. Због тога је утврђени износ стварне штете и измакле добити на овим засадима умањио за означени проценат, као и за проценат од 30% због степена успешности противградне заштите, и следствено томе обавезао тужену на исплату накнаде само сразмерног дела штете.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. и 154. ЗПП, према делимичном успеху тужиоца у првостепеном поступку, односно његовом неуспеху у поступку по жалби.

Сходно изложеном, налазећи да нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправа
Управитељ писарнице
Марина Антонић